

Ff

Lyden /f/ dannes ved læberne, idet fortænderne i overmundens rører let ved indersiden af underlæben, samtidig med at der kommer et pust. Lyden kan bedst fornemmes med et kraftigt pust. Hvis /f/ skal øves, er det en god ide at isolere lyden foran en enkelt vokal. Hvis man for eksempel skal synge, kan man vælge »fe«.

Hvad gør barnet?	Eksempel	Proces	Vurdering	Handling
/f/ bliver til /b/	Barnet siger /be/ i stedet for /fe/	Barnet lukker munden og får ikke tænderne på underlæben, så kommer der ingen luft ud = <i>klusilering</i>	Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år
/f/ bliver til /s/	Barnet siger /se/ i stedet for /fe/	Barnet får ikke tænderne på underlæben og lyden dannes derfor en anelse længere tilbage i munden = <i>backing</i>	Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år
/f/ bliver til andre konsonanter			Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år
/f/ udelades	Barnet siger /e/ i stedet for /fe/	Barnet udelader den første lyd i ordet = <i>elision</i>	Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år

	Futte Flodhest 	Lyden: Fortænderne i overmundens rører indersiden af underlæben. Luft presses ud mellem tænder og læber		Håndtegn: Pegefingeren berører underlæben, hvor lyden dannes.
--	---------------------------	---	--	---

Gg

Lyden /g/ laves samme sted i munden som /k/, men /g/ har kun et kortvarigt lille pust. Det skyldes, at lyden dannes umiddelbart efter, at lukket er ophævet. Da /g/ dannes bag i munden, er det svært dels at vise og dels at se, hvordan lyden dannes. Hvis /g/ skal øves, er det en god ide at isolere lyden foran en enkelt vokal. Hvis man for eksempel skal synge, kan man vælge »ga«.

Hvad gør barnet?	Eksempel	Proces	Vurdering	Handling
/g/ bliver til /d/	Barnet siger /diraf/ i stedet for /giraf/	Barnet lægger lyden frem i munden. Lukker med tungespidsen mod øverste tandrand fremfor bagtungen mod ganen = <i>fronting</i>	Kan forekomme som en del af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;6 år, da det ellers er en forsinkelse ud over det almindelige
/g/ bliver til /k/	Barnet siger /kiraf/ i stedet for /giraf/	Barnet puster for meget på lyden = <i>aspiration</i>	Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år
/g/ bliver til andre konsonanter			Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år
/g/ udelades	Barnet siger /iraf/ i stedet for /giraf/	Barnet udelader den første lyd i ordet = <i>elision</i>	Er en forstyrrelse af normaludviklingen	Nødvendigt hvis barnet er mere end 3;0 år

	Gumle Ged 	Lyden: Tungen bag fortænder i undermund. Lave lukke med bagtungen op mod ganen. /g/ kommer, når lukket åbnes. Et lille pust høres		Håndtegn: Let knyttet hånd som åbnes, når lyden siges
--	----------------------	--	--	---